

(wersja skrócona dla małoletnich – patrz Rozdział X pkt 4 Standardów)

Standardy ochrony małoletnich (I)

§1.1. Krzywdzenie dzieci to każde działanie lub bezczynność (brak działania) różnych osób czy instytucji, które narusza ich prawa, swobody czy zakłóca ich optymalny rozwój. Żadne dziecko nie może zaznać przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej), seksualnej czy zaniedbywania.

2. Przemoc fizyczna to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp. Wobec dziecka nie wolno stosować kar cielesnych.

3. Wykorzystywanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykane miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.

4. Przemoc emocjonalna to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp.

5. Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich (II)

§2.1. Przed nawiązaniem z daną osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

2. Przez inną działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związanych z organizacją wypoczynku małoletnich, wykonywanie umów cywilnoprawnych związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi.

3. Pracownicy szkoły działają dla dobra dziecka, a ich relacje oparte są na zrozumieniu i szacunku.

4. Pracownicy szkoły respektują prawa dziecka i ucznia określone w Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r., Konstytucji RP, umowach międzynarodowych, ustawie Prawo oświatowe, jak również innych aktach, w szczególności:

- 1) prawo do wyrażania własnych poglądów i przekonań,
- 2) prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania,
- 3) prawo do prywatności,
- 4) prawo do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem oraz innym złym traktowaniem,
- 5) prawo do nauki,
- 6) prawo do wypoczynku.

5. Pracownicy szkoły nie dopuszczają się wobec ucznia czynów naruszających jego godność, prawa i dobro w szczególności:

- 1) nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej, kar cielesnych
- 2) nie naruszają nietykalności cielesnej dziecka, rozumianej w szczególności jako zadanie ciosu (uderzenie) ręką czy inną częścią ciała czy jakimś przedmiotem, nie rzucają w ucznia żadnym przedmiotem, nie szarpią, nie szczypią, nie ciągną za uszy czy włosy, nie poklepują,
- 3) nie utrwalają dla celów prywatnych wizerunku ucznia,
- 4) nie udostępniają bez zgody rodziców wizerunku ucznia,
- 5) nie udostępniają danych osobowych ucznia, w tym danych wrażliwych zachowując informacje uzyskane w związku z pracą zawodową, w tym informacje uzyskane na posiedzeniu rady pedagogicznej,
- 6) nie stosują przemocy psychicznej, nie wyśmiewają, nie znieważają (obraźliwe, obelżywe słowa), nie pomawiają, nie krzyczą na uczniów, nie zastraszają,
- 7) nie powodują poczucia zagrożenia, strachu, poniżenia, dręczenia, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
- 8) nie używają wulgaryzmów,
- 9) nie rozpowszechniają treści pornograficznych,
- 10) nie wykorzystują seksualnie małoletniego,
- 11) nie rozpijają małoletniego,
- 12) nie dostarczają uczniowi alkoholu, papierosów, narkotyków czy środków o podobnym działaniu.

6. Kontakty pracownika z małoletnim opierają się na profesjonalizmie i mają charakter służbowy.

7. Pracownik nie nawiązuje z małoletnim relacji prywatnych, romantycznych, w tym poprzez media społecznościowe.

8. Pracownik szkoły w kontaktach z małoletnim stosuje kanały komunikacji określone w aktach wewnętrznych.

9. Nauczyciel udziela pomocy, w tym pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletniemu zgodnie z zakresem swoim obowiązków, mając na uwadze, że osobą, która koordynuje pomoc jest wychowawca. Nauczyciel nie narusza kompetencji nauczycieli specjalistów.

10. Zasady określone w ust. 3 do ust. 8 mają odpowiednio zastosowanie do wolontariuszy jak również innych osób, które w szkole mają kontakt z małoletnim (np. studenci odbywający praktyki pedagogiczne).

11. W szkole obowiązują odrębne akty regulujące zasady ochrony danych osobowych, w tym wizerunku uczniów, w tym udzielania zgód na ich udostępnienie przez rodziców uczniów.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone (XI)

§11.1. Szkoła poprzez działania profilaktyczne i wychowawcze uczy dzieci budowania bezpiecznych relacji opartych na zasadach wzajemnego szacunku, poszanowania praw innych osób, tolerancji i akceptacji innych bez względu na ich wygląd, pochodzenie, czy niepełnosprawność, mówienia o swoich potrzebach i emocjach.

2. Zadaniem nauczycieli jest budowanie u dzieci poczucia własnej wartości i pewności siebie, asertywności, stawiania granic, umiejętności odmawiania, w szczególności wówczas gdy proponowanie zachowania przez innych są niewłaściwe (np. proponowanie narkotyków)

3. Nauczyciele angażują dzieci we wspólne aktywności aby uczyć ich budowania więzi z kolegami.

4. Zachowania niedozwolone dzieci zgłaszają nauczycielowi.

5. Osobą, do której dziecko może zwrócić się o pomoc jest nauczyciel, w szczególności wychowawca i pedagog.

6. Nauczyciele wskazują dzieciom, że sposobem rozwiązywania konfliktów nie jest przemoc.

7. Dzieci we wzajemnych relacjach są koleżeńscy, szanują prawa innych.

8. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy dziećmi to:

- 1) przemoc fizyczna np. : uderzenie kolegi, szarpanie, bójki
- 2) znieważanie, wyśmiewanie, poniżanie,
- 3) zastraszanie, dręczenie, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
- 4) kradzież,
- 5) wyłudzenie pieniędzy czy innych rzeczy wartościowych,

- 6) wulgaryzmy
- 7) nagrywanie lub robienie zdjęć kolegi bez jego zgody i udostępnianie jego wizerunku w Internecie,
- 8) proponowanie narkotyków i innych używek.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (XII)

§12.1. Sieć szkoły jest zabezpieczona hasłem.

2. Dostęp do sieci posiadają pracownicy, którzy mogą korzystać z sieci zarówno na sprzęcie stanowiącym własność szkółach jak i prywatnym nauczyciela.

3. Z sieci szkoły mogą korzystać uczniowie korzystający ze sprzętu będącego na wyposażeniu szkoły, w szczególności w pracowni informatycznej.

4. Sieć jest filtrowana aby uniemożliwić dostęp do witryn nieodpowiednich.

5. Na komputerach będących na wyposażeniu szkoły zainstalowane jest oprogramowanie antywirusowe oraz blokujące treści niewłaściwe stanowiące zagrożenie dla uczniów.

6. Instalowanie oprogramowania, aplikacji na sprzęcie stanowiącym własność szkoły jest możliwe jedynie przez administratora.

7. Sprzęt stanowiący własność szkoły nie jest używany w celach prywatnych.

8. Uczniowie nie logują się na sprzęcie będącym na wyposażeniu szkoły do portali, czy skrzynek mailowych.

9. Nadzór nad korzystaniem ze sprzętu komputerowego sprawuje nauczyciel informatyki.

10. Uczniowie zapoznawani są z regulaminem pracowni komputerowej.

11. Zasady korzystania ze sprzętu służbowego przez pracowników szkoły określa odrębne zarządzenie.

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie (XIII)

§13.1. Ochrona dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie następuje na zasadach określonych w § 12.

2. Działania profilaktyczne szkoły w zakresie ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie określa program „Bezpieczny w sieci” skierowany do uczniów i ich rodziców.

3. Program realizowany jest przez nauczycieli wychowawców na lekcjach wychowawczych, nauczyciela informatyki, jak również w ramach pedagogizacji rodziców.

4. Program obejmuje zagadnienia związane z cyberprzemocą takie jak:

- 1) Flaming – jest to wymiana pełnych agresji wiadomości za pośrednictwem komunikatora.
- 2) Cyberprześladowanie – polega na nękanii ofiary w sposób ciągły i regularny poprzez wysyłanie jej uciążliwych wiadomości SMS, e-maili lub za pomocą innych komunikatorów. Tego typu zachowania mogą mieć miejsce również w różnego typu przestrzeniach wirtualnych, np. grach on-line. Do cyberprześladowania można zaliczyć również wysyłanie gróźb czy też rozsyłanie wiadomości otrzymanych od ofiary, aby ją poniżyć.
- 3) Maskarada – zjawisko to polega na tworzeniu nieprawdziwych kont na portalach internetowych w celu krzywdzenia ofiary.
- 4) Trolling – ta forma przemocy polega na zamieszczaniu dużej liczby nieprzyjemnych komentarzy na temat ofiary. Trolling może przejawiać się również w zmienianiu zdjęć i informacji umieszczanych na profilach ofiary czy też umieszczanie w jej imieniu obraźliwych statusów.
- 5) Flood – jest to wielokrotne wysyłanie tej samej bądź wielu różnych wiadomości do ofiary celem zapychania jej skrzynki odbiorczej.
- 6) Sexting – wysyłanie oraz wymienianie się zdjęciami, filmami i innymi treściami o charakterze seksualnym w celu poniżenia ofiary.
- 7) Patostream – jest to internetowa transmisja prowadzona na żywo, w serwisach internetowych typu YouTube, której celem jest prezentowanie zachowań dewiacyjnych, np. libacji alkoholowych, przyjmowania narkotyków, przemocy, wulgarnych i agresywnych zachowań.
- 8) Sextortion – polega na wyłudzeniu od innej osoby materiałów o treści seksualnej z jej udziałem, a następnie groźeniu, że treści te zostaną udostępnione, jeśli ofiara nie wpłaci określonej sumy pieniędzy bądź nie przyśle kolejnych materiałów.
- 9) Sharenting – upowszechnianie wśród rodziców zdjęć swoich dzieci na portalach społecznościowych, w szczególności tych o charakterze intymnym.
- 10) Szkodliwe i niebezpieczne challenge – internetowe challenge, czyli wyzwania.

5. Program określa zasady bezpiecznego korzystania z Internetu takie jak:

- 1) niezostawiania urządzenia mobilnego bez opieki i nie pożyczaniu go osobie trzeciej.
- 2) używaniu kodu blokady na urządzeniu mobilnym
- 3) na bieżąco wykonaniu aktualizacji systemu oraz zainstalowanych aplikacji
- 4) niełączeniu się z nieznanymi sieciami bezprzewodowymi.
- 5) nieotwieraniu nieznanych linków lub załączników
- 6) pobieraniu aplikacji tylko ze znanych i zaufanych źródeł.
- 7) niepodawaniu w sieci swoich danych osobowych.

6. Dziecko będące ofiarą cyberprzemocy może zgłosić ten fakt każdemu nauczycielowi.